

Rešene vaje iz makroekonomije 2

Rado Pezdir

Ljubljana 2014

The fact that we don't keep repeating tests in the same arena is not because the probability of the hypothesis showing its falsity in other arenas goes up after it has passed tests in one arena.

Robert Nozick

Contents

Uvod	4
Naloge	6
Filozofska obravnava makroekonomije.....	6
IS-LM-FE model.....	10
AD – AS model v odprtem gospodarstvu	17
DAD-SAS model	19
Endogena ekonomska politika	24
Sodobne teorije potrošnje	30
Javni dolg in proračunski primanjkljaj	38
Ricardijanska ekvivalenca	47
Cene, inflacija, monetarna politika in Centralna banka	50
Sodobni modeli gospodarske rasti	67
Teorija realnih poslovnih ciklov.....	73
Rešitve nalog s postopki	78
Filozofska obravnava makroekonomije.....	78
IS-LM-FE model.....	129
AD – AS model v odprtem gospodarstvu	160
DAD-SAS model	167
Endogena ekonomska politika	186
Sodobne teorije potrošnje	204
Javni dolg in proračunski primanjkljaj	237
Ricardijanska ekvivalenca	272
Cene, inflacija, monetarna politika in Centralna banka	281
Sodobni modeli gospodarske rasti	345
Teorija realnih poslovnih ciklov.....	385

Uvod

Pred vami se nahaja še druga vadnica iz makroekonomije. Tako, kot prva vadnica je tudi ta nastajala zadnja štiri leta na Mednarodni fakulteti za družbene in poslovne študije v Celju ter na Fakulteti za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije na Univerzi na Primorskem. Naloge in koncepti, ki so pred vami, so se razvijali tako na univerzitetnemu kot višješolskemu študijskemu programu, in sicer pri različnih predmetih v sodelovanju z Janezom Šušteršičem, Egonom Žižmondom in Matijo Lozejem.

Tudi ta vadnica je hibridne narave in zato omogoča poglobljen teoretski okvir modeliranja v makroekonomiji. Vadnica je primerna predvsem za univerzitetne študije (na dodilomski in podiplomski ravni) posebno pa za tiste programe, ki predstavljajo kombinacijo matematike in ekonomije. Če je bila v prvi vadnici ekonomija še zaprta, se v tej vadnici odpre. Našli boste tudi vaje iz sodobnih teorij potrošnje, modernejše modele gospodarske rasti ter analizo poslovnih ciklov. V tej vadnici je dan poseben poudarek na fiskalno in monetarno politiko, kar je lahko zelo primerno za predmete, ki se osredotočajo na ekonomsko politiko. Matematično gledano so vaje nekoliko bolj zahtevne, kot v prvi vadnici vendar pri tem velja predpostavka, da če nekdo razume snov iz prve vadnice ne bi smel imeti težav s snovjo v pričujoči vadnici.

Tokrat v vadnici ni matematičnega uvoda, ki je bil prisoten pri vadnicah iz mikroekonomije in makroekonomije 1. Menim, da ravno matematična uvoda iz teh dveh vadnic omogočata ponovitev in utrditev potrebnih matematičnih konceptov, zato je smiselno, da če je potrebno, študentje najprej v roke vzamejo ali omenjeni vadnici ali pa katerikoli matematični učbenik. V tej vadnici je uvodno poglavje filozofske narave, to pa zato, ker je filozofija ključna pri razumevanju in analiziranju ekonomskih pojavov. Naj vas uporaba širokega nabora matematičnih orodij ne zmede, ekonomija je namreč še vedno družboslovna veda. Ravno zato je poznavanje filozofije nujno.

V vadnici, tako kot ste že navajeni, niso razviti vsi modeli, ki se jih obravnava, to pa zaradi tega, ker jih je dosti izčrpno pojasnjenih že v učbeniku »Uvod v matematično ekonomijo« (Založba Mfdpš, 2012).

Tudi tokrat so pri nastajanju vadnice sodelovali študentje, ki so preverjali logiko in raznovrstnost nalog, ponovno preračunali vaje, jih pretipkali in s tem opravili več, kot se tipično od recenzenta pričakuje. Sodelovali so (po abecednem vrstnem redu):

Lindav Urška: Sodobne teorije potrošnje

Meglič Boris: Ricardijanska ekvivalenca in DAD – SAS analiza

Obradović Goran: AD – AS analiza odprtega gospodarstva

Janez Šušteršič je recenziral sledeča poglavja: Filozofska obravnava makroekonomije, IS-LM-FE analiza, Endogena ekonomska politika, Javni dolg in proračunski primanjkljaj ter Cene, inflacija, monetarna politika in Centralna Banka. Mićo Mrkaić je recenziral poglavje Sodobni modeli gospodarske rasti, Matija Lozej pa je prispeval pomembne komentarje k poglavju Teorija realnih poslovnih ciklov. Vsem trem gre iskrena zahvala za njihovo pomoč.

Vse napake, ki so ostale, seveda ostajajo popolnoma v domeni avtorja. Velja pa tudi, da bom zelo vesel, če mi morebitne preostale napake sporočite (kar lahko naredite na rado.pezdir@gmail.com).

Na koncu gre zahvala tudi Mednarodni fakulteti za družbene in poslovne študije, ki se je odločila, da bo vadnico izdala.